

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 oktober 2018

WETSONTWERP

**tot wijziging van het koninklijk besluit nr.
38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van
het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde
de werking van de Commissie voor vrijstelling
te hervormen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Gilles VANDEN BURRE**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	8
A. Vragen en opmerkingen van de leden	8
B. Antwoorden van de minister	11
III. Stemmingen	13

Zie:

Doc 54 **3317/ (2018/2019):**
001: Wetsontwerp.

Zie ook:

003: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 octobre 2018

PROJET DE LOI

**modifiant l'arrêté royal no 38 du
27 juillet 1967 organisant le statut social des
travailleurs indépendants, afin de réformer
le fonctionnement de la Commission des
dispenses de cotisations.**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET
DE L'AGRICULTURE
PAR
M. **Gilles VANDEN BURRE**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	8
A. Questions et observations des membres	8
B. Réponses du ministre	11
III. Votes.....	13

Voir:

Doc 54 **3317/ (2018/2019):**
001: Projet de loi.

Voir aussi:

003: Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Jean-Marc Delizée

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Rita Gantois, Werner Janssen, Johan Klaps, Bert Wollants
PS	Paul-Olivier Delannois, Jean-Marc Delizée, Fabienne Winckel
MR	Caroline Cassart-Mailleux, Benoît Friart, Isabelle Galant
CD&V	Leen Dierick, Griet Smaers
Open Vld	Nele Lijnen, Frank Wilrycx
sp.a	Youro Casier
Ecolo-Groen	Gilles Vanden Burre
cdH	Michel de Lamotte

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Rita Bellens, Christoph D'Haese, Inez De Coninck, Peter Dedecker, Koen Metsu
Nawal Ben Hamou, Jacques Chabot, Michel Corthouts, Laurent Devin, Karine Lalieux
Emmanuel Burton, Gautier Calomne, David Clarinval, Damien Thiéry
Nathalie Muylle, Jef Van den Bergh, Vincent Van Peteghem
Egbert Lachaert, Vincent Van Quickenborne, Tim Vandenput
Maya Detiège, Karin Temmerman
Kristof Calvo, Jean-Marc Nollet
Benoît Dispa, Vanessa Matz

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

PP	Aldo Carcaci
----	--------------

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 17 oktober 2018.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Denis Ducarme, minister van Middenstand, Zelfstandigen, kmo's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, geeft aan dat het wetsontwerp ertoe strekt de procedure voor de vrijstelling van sociale bijdragen te verbeteren voor de zelfstandigen die zware financiële of economische moeilijkheden hebben. Het wetsontwerp sluit dus aan bij de maatregelen die de zelfstandigen méér flexibiliteit willen bieden en die beter moeten sporen met hun dagelijkse realiteit, zeker wanneer zij met economische moeilijkheden worden geconfronteerd.

Momenteel kunnen de zelfstandigen in moeilijkheden bij de Commissie voor vrijstelling van bijdragen aankloppen met het oog op een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van hun sociale bijdragen. Tijdens het onderzoek van het dossier door de Commissie moet de zelfstandige kunnen aantonen dat hij in een “staat van behoefte” of in “een situatie die de staat van behoefte benadert” verkeert.

De gemiddelde termijn voor de behandeling van de vrijstellingsaanvragen is heel lang. Momenteel duurt het ongeveer zes maanden om een aanvraag te behandelen, wat bijzonder lang is wanneer men met economische of financiële moeilijkheden te kampen heeft.

Dat het zo lang duurt, heeft aan de ene kant te maken met de procedure zelf. Aan de andere kant zijn de begrippen “staat van behoefte” of “situatie die de staat van behoefte benadert” niet nauwkeurig genoeg. Door dat gebrek aan duidelijkheid is het bovendien voor de zelfstandige onmogelijk om de slaagkans van zijn démarche op voorhand in te schatten.

Welke zijn de krachtlijnen van de hervorming van de procedure voor de vrijstelling van sociale bijdragen?

1. Een nieuw criterium

Het wetsontwerp voorziet in een nieuw criterium, omdat het voortaan de zelfstandigen beoogt die zich tijdelijk in een financieel of economisch moeilijke situatie bevinden.

Dit criterium koppelt de toekenning van een vrijstelling dus veel duidelijker aan de economische situatie – en de daaruit voortvloeiende financiële situatie – van de aanvrager.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 17 octobre 2018.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Denis Ducarme, ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME, de l'Agriculture et de l'Intégration sociale indique que le projet de loi vise à améliorer le processus de dispense des cotisations sociales pour les travailleurs indépendants qui connaissent de graves difficultés, financières ou économiques. Il s'inscrit donc dans les mesures dont l'objectif est d'offrir plus de souplesse aux indépendants, de mieux correspondre à leur réalité quotidienne, singulièrement lorsqu'ils sont confrontés à des difficultés économiques.

À l'heure actuelle, les indépendants en difficultés peuvent s'adresser à la Commission des dispenses de cotisations afin d'obtenir la dispense totale ou partielle de leurs cotisations sociales. Au cours de l'examen de son dossier par Commission, l'indépendant doit démontrer qu'il se trouve “dans un état de besoin” ou “dans une situation voisine de l'état de besoin”.

Le délai moyen de traitement des demandes de dispense est très long. Il tourne actuellement autour de 6 mois, ce qui est particulièrement long quand on est confronté à des difficultés économiques ou financières.

Cette longueur s'explique, d'une part, par la procédure actuelle. Mais aussi, d'autre part, par le caractère trop peu précis des notions d'“état de besoin” et de “situation voisine de l'état de besoin”. Ce manque de clarté met aussi l'indépendant dans l'impossibilité d'évaluer à l'avance les chances de voir sa démarche aboutir ou non.

Quelles sont les lignes de force de la réforme de la procédure de dispense des cotisations sociales?

1. Un nouveau critère

Le projet définit un nouveau critère, puisqu'il vise désormais les indépendants qui se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile.

Ce critère lie donc beaucoup plus clairement l'octroi d'une dispense à la situation économique – et à la situation financière qui en résulte – du demandeur.

Het gaat om een paradigmawijziging die verschillende voordelen biedt: het onvermogen om de bijdragen te betalen moet een economische oorzaak of verklaring hebben én moet tijdelijk zijn. De nadruk wordt dus gelegd op onvoorziene moeilijkheden.

Concreet wordt hier de omstandigheid beoogd waar- bij men wordt geconfronteerd met grote uitgaven of met zware investeringen ten behoeve van het beroep.

Andere gevallen zullen later worden opgenomen in een op 1 januari 2019 in werking tredend koninklijk besluit. Dat besluit zal tevens de situatie behelzen waarin de activiteiten teruglopen ingevolge stedenbouwkundige werkzaamheden.

Dat koninklijk besluit, waaraan momenteel de laatste hand wordt gelegd, zal er voorts toe leiden dat een zelfstandige die een vrijstelling aanvraagt in een sector die als “sector in crisis” is erkend, zal worden beschouwd als beantwoordend aan het criterium “economisch of financieel moeilijke situatie”. Derhalve zal hij automatisch de vrijstelling toegekend krijgen voor de door de maatregel beoogde kwartalen.

Een concreet en actueel voorbeeld is natuurlijk dat van de varkenshouders in de door de Afrikaanse varkenspest getroffen zone.

De zelfstandige zal dus niet langer moeten aantonen dat die objectiveerbare economische en financiële moeilijkheden hem behoeftig maken en in armoede drijven. Er wordt dus meer rekening gehouden met de moeilijke beroepssituatie van de zelfstandige, evenals met diens economische realiteit en met de externe elementen zoals de wisselvalligheden waarmee hij mogelijkerwijs wordt geconfronteerd.

2. Een bijgestuurde procedure

Een ander hervormingsaspect is de grondige bijsturing van de onderzoeksprocedure van de vrijstellingen, teneinde die van zes maanden tot één maand terug te brengen. De zelfstandigen mogen niet langer gedurende een half jaar in onzekerheid worden gelaten.

Het wetsontwerp stelt immers in uitzicht dat de aanvragen voortaan zullen worden onderzocht door het RSVZ, anders gesteld door de administratie die van nature voor de zelfstandigen optreedt. Dat onderzoek zal plaatsvinden in het kader van een versnelde administratieve procedure en op grond van criteria die in het wetsontwerp worden verduidelijkt.

Het RSVZ zal met name niet alleen rekening houden met de beroepsinkomsten en -kosten van de

C'est un changement de paradigme qui présente différents avantages: l'incapacité de payer les cotisations aura, d'une part, une cause ou une explication économique et, d'autre part, revêtera un caractère temporaire. L'accent est donc porté sur les difficultés imprévues.

Concrètement, on vise ici le fait d'être confronté à d'importantes dépenses ou à des investissements professionnels lourds.

D'autres cas de figure seront ultérieurement visés par un arrêté royal qui entrera en vigueur le 1er janvier prochain et qui couvrira également le fait de voir ses activités se réduire suite à des travaux d'aménagement urbain.

Cet arrêté royal, en cours de finalisation, aboutira par ailleurs à ce que l'indépendant qui demande une dispense dans un secteur reconnu en crise sera considéré comme remplissant le critère relatif à la “situation économique ou financière difficile”. Il se verra dès lors accorder automatiquement la dispense pour les trimestres visés par la mesure.

Un exemple concret et d'actualité est bien entendu celui des éleveurs porcins de la zone touchée par la peste porcine africaine.

L'indépendant ne devra donc plus démontrer que ces difficultés économiques et financières objectivables l'amènent à une situation d'état de besoin, d'état de pauvreté. La situation professionnelle difficile de l'indépendant est donc davantage prise en compte, de même que sa réalité économique et les éléments extérieurs, tels les aléas auxquels il peut être confronté.

2. Une procédure revisitée

Un autre élément de la réforme consiste à revoir en profondeur la procédure d'examen des dispenses afin de la ramener de six à un mois. Les indépendants ne doivent plus être plongés dans l'incertitude pendant une demi-année.

Le projet de loi prévoit en effet que les demandes seront désormais examinées par l'INASTI, c'est-à-dire par l'administration naturelle des indépendants. Un examen qui se déroulera dans le cadre d'une procédure administrative accélérée et sur base de critères clarifiés par le projet de loi.

L'INASTI tiendra notamment compte des revenus professionnels de l'intéressé, de ses charges

belanghebbende, maar ook met de omzet en met de eraan verbonden kosten zo het een vennootschap betreft. Het RSVZ zal ook onderzoeken welke uitzonderlijke omstandigheden de aanvraag eventueel verantwoorden.

Om de behandelingstermijn van de aanvragen drastisch in te korten, werden bepaalde situaties omschreven waarvoor de toekenning of de weigering stelselmatig zal gebeuren.

Onder de “positieve” hypothesen kunnen bijvoorbeeld worden vermeld:

- de zelfstandige die een leefloon of inkomensgarantie voor ouderen (IGO) ontvangt;
- de handelaar wiens schulden na een faillissement werden kwijtgelaten;
- de landbouwer die een plan voor de betaling van zijn schulden heeft verkregen;
- de verwarmingstechnicus die een procedure van gerechtelijke reorganisatie volgt;
- de slager die na de vernietiging van zijn werkplaats door een brand in aanmerking komt voor het overbruggingsrecht door overmacht.

Al die zelfstandigen zullen met dit wetsontwerp recht hebben op vrijstelling.

3. De Commissie voor de vrijstelling van bijdragen

Een derde grote vooruitgang die met dit wetsontwerp wordt geboekt, is de instelling van een beroepscommissie bij het RSVZ.

Vandaag kunnen zelfstandigen aan wie de vrijstelling wordt geweigerd en die die weigering wensen te betwisten, geen beroep ten gronde instellen. Zij hebben enkel de mogelijkheid om de wettigheid van de beslissingen voor de arbeidsrechtbank te betwisten. Dat brengt hoge kosten en significante administratieve lasten met zich.

De nieuwe bij dit wetsontwerp ingestelde beroepscommissie zal ten volle bevoegd zijn om een uitspraak te doen over de beroepen tegen de vrijstellingsbeslissingen van het RSVZ (beroep tegen een weigering van vrijstelling, tegen een gedeeltelijke vrijstelling, maar ook tegen het aantal vrijgestelde kwartalen).

Een belangrijk procedure-element is dat bij staking van stemmen in die commissie de beslissing ten goede komt aan de zelfstandige.

professionnelles mais aussi du chiffre d'affaires et des coûts qui s'y rapportent s'il s'agit d'une société. L'INASTI examinera également les éventuelles circonstances exceptionnelles justifiant la demande.

En vue de raccourcir drastiquement les délais de traitement des demandes, certaines situations ont été définies pour lesquelles l'octroi ou le refus sera systématique.

Parmi les hypothèses “positives”, on peut par exemple citer:

- l'indépendant qui bénéficie d'un revenu d'intégration ou d'une garantie de revenus aux personnes âgées (GRAPA) ;
- le commerçant dont les dettes ont été effacées à la suite d'une faillite ;
- l'agriculteur qui a obtenu un plan de règlement de ses dettes ;
- le chauffagiste qui suit une procédure de réorganisation judiciaire ;
- le boucher qui suite à la destruction de son atelier dans un incendie a bénéficié du droit passerelle pour cause de force majeure.

Tous ces indépendants pourront, avec ce projet de loi, bénéficier d'une dispense.

3. La Commission des dispenses de cotisations

Une troisième avancée majeure de ce projet est la mise en place d'une Commission de recours au sein de l'INASTI.

Aujourd'hui, les indépendants qui souhaitent contester le refus d'octroi de dispense ne disposent pas d'un recours quant au fond. Ils disposent uniquement de la possibilité de contester la légalité des décisions devant les juridictions du travail, ce qui engendre des frais élevés et des charges administratives significatives.

La nouvelle Commission de recours mise en place par ce projet de loi disposera d'une compétence de pleine juridiction pour connaître des recours contre les décisions de dispense de l'INASTI (refus de dispense, dispense partielle, mais aussi décision concernant le nombre de trimestres dispensés).

Un élément de procédure à souligner a trait au fait qu'en cas de partage des voix au sein de cette commission, la décision sera prise en faveur de l'indépendant.

De mogelijkheid om de wettigheid van de vrijstellingsbeslissing voor de arbeidsrechtbanken te betwisten, blijft gehandhaafd.

4. Andere belangrijke elementen

Het wetsontwerp beoogt een wijziging van de regels betreffende de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van de verschuldigde bijdragen door, respectievelijk, de geholpen zelfstandige in plaats van zijn helper en de vennootschappen in plaats van hun mandatarissen.

Een zelfstandige met het statuut van natuurlijke persoon kan een beroep doen op een helper.

Wanneer die helper zijn bijdragen niet betaalt, is momenteel de voormelde zelfstandige als natuurlijke persoon aansprakelijk voor de betaling van de door de helper verschuldigde sociale bijdragen en vice versa. Om een vrijstelling van sociale bijdragen te kunnen genieten, moet de betrokkene eerst een opheffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid hebben verkregen. Die situatie is onrechtvaardig en kan tegelijk ook problemen teweegbrengen.

Op de vennootschappen is ten aanzien van hun mandatarissen en vennoten dezelfde regeling van toepassing.

Het wetsontwerp strekt ertoe dat de geholpen zelfstandige of de vennootschappen, wanneer zij een vrijstelling van bijdragen genieten, voortaan niet meer hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling van de door de helper of, in het geval van de vennootschappen, door de vennoten of mandatarissen verschuldigde bijdragen. Zij verkrijgen de opheffing van hun aansprakelijkheid voortaan automatisch.

Een andere administratieve vereenvoudiging bestaat erin dat automatisch rekening wordt gehouden met de vrijstelling van regularisatiebijdragen, wanneer vooraf een vrijstelling van de voorlopige bijdragen werd toegekend.

Thans moet de zelfstandige verzoeken om daarmee rekening te houden, maar in de toekomst zal dat automatisch gebeuren.

Een ander nieuw element behelst de betaling van de voorlopige bijdragen en de mogelijkheid om een vrijstelling van regularisatiebijdragen te verkrijgen.

Een handelaar die zijn voorlopige bijdragen betaalt, kan bijvoorbeeld met financiële moeilijkheden kampen op het tijdstip dat hem wordt gevraagd om de

La possibilité de contester la légalité de la décision de dispense devant les juridictions du travail est quant à elle maintenue.

4. Autres éléments importants

Le projet modifie les règles en ce qui concerne la question de la responsabilité solidaire en matière de paiement des cotisations dues, d'une part, par l'indépendant aidé en lieu et place de son aidant et, d'autre part, par les sociétés en lieu et place de leurs mandataires.

Un indépendant en personne physique peut recourir à un aidant.

Aujourd'hui, si l'aidant ne paie pas ses cotisations, cet indépendant personne physique sera tenu au paiement des cotisations sociales de cet aidant et vice-versa. Il ne pourra bénéficier d'une dispense de cotisations sociales qu'après avoir obtenu une levée de la responsabilité solidaire. Une situation à la fois injuste mais aussi potentiellement problématique.

Le système est le même pour les sociétés vis-à-vis de leurs mandataires et associés.

Le projet de loi prévoit que le travailleur indépendant aidé ou les sociétés ne seront désormais plus tenus solidairement au paiement des cotisations dues par l'aidant ou, pour les sociétés, par leurs associés et mandataires lorsque ceux-ci bénéficient d'une dispense des cotisations. Ils en bénéficieront désormais automatiquement.

Une autre mesure de simplification administrative a trait à l'automatisme de la prise en compte de la dispense des cotisations de régularisation lorsqu'il y a eu au préalable dispense des cotisations provisoires.

Aujourd'hui, cette prise en compte doit être demandée par l'indépendant. Il en bénéficiera désormais automatiquement.

Une autre nouveauté introduite a trait au paiement des cotisations provisoires et à la possibilité d'être dispensé des cotisations de régularisation.

Tel le cas d'un commerçant qui paie ses cotisations provisoires et qui se trouve confronté, au moment où on lui réclame le paiement des cotisations de régularisation,

regularisatiebijdragen te betalen. Dankzij dit wetsontwerp zal die handelaar voortaan een vrijstellingsaanvraag kunnen indienen die ook op zijn regularisatiebijdragen betrekking heeft, zelfs wanneer hij zijn voorlopige bijdragen al heeft betaald.

Er wordt beoogd de nieuwe wet op 1 januari 2019 in werking te doen treden.

De wet zal dus van toepassing zijn op de vrijstellingsaanvragen vanaf die datum.

Voorts wordt voorzien in een overgangsregeling, waarbij tussen 1 oktober 2018 en 31 december 2018 geen enkele aanvraag tot vrijstelling zal kunnen worden ingediend. De termijn voor de indiening van de aanvraag zal met eenzelfde tijdspanne worden verlengd.

Die termijn is noodzakelijk voor de implementatie van de hervorming.

Uiteraard mag niet worden vergeten dat de betrokken zelfstandigen dankzij de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2019 binnen de maand een antwoord zullen kunnen krijgen. Op die manier zullen zij sneller uitsluitel krijgen dan wanneer zij hun aanvraag tot 31 december 2018 hadden kunnen indienen.

Laten we het voorbeeld nemen van de varkenshouders in de zone die besmet is met de Afrikaanse varkenspest; hun sector werd op 1 oktober 2018 erkend als "sector in crisis".

De minister heeft er met name via een nota aan de sociale verzekeringsfondsen op toegezien dat zij proactief worden geïnformeerd over het feit dat zij vanaf 1 januari 2019 een aanvraag tot vrijstelling van bijdragen zullen kunnen indienen. Zij zullen dus worden beschouwd als zijnde in een economisch en financieel moeilijke situatie en van sociale bijdragen worden vrijgesteld. Daarenboven zal de op hen van toepassing zijnde procedure eenvoudiger en vooral veel sneller verlopen.

De aanvragen die vóór 1 oktober 2018 werden ingediend en waarover de commissie op 31 december 2018 nog geen definitieve beslissing zal hebben genomen, zullen door de beroepscommissie worden behandeld overeenkomstig de vorige bepalingen, die tot 31 december 2018 van kracht zijn.

Tot besluit geeft de minister aan dat deze hervorming een vrijstellingsprocedure beoogt die niet alleen beter beantwoordt aan de vereisten inzake rechtszekerheid, maar ook, en vooral, aan de economische realiteit waarmee de zelfstandigen tijdens hun activiteit kunnen

à des difficultés financières. Avec ce projet de loi, il pourra désormais introduire une demande de dispense portant aussi sur ses cotisations de régularisation et ce, même s'il a déjà payé ses cotisations provisoires.

L'entrée en vigueur de la nouvelle loi est fixée au 1er janvier 2019.

La loi sera donc applicable aux demandes de dispense introduites à partir de cette date.

Un régime transitoire est par ailleurs prévu, en vertu duquel aucune demande de dispense ne pourra être introduite entre le 1er octobre 2018 et le 31 décembre 2018. Le délai d'introduction de la demande sera prolongé de cette période.

Il s'agit d'un délai nécessaire à l'implémentation de la réforme.

Il faut bien entendu garder à l'esprit que le délai en vigueur dès le 1er janvier 2019 permettra à ces indépendants d'obtenir une réponse dans le mois, de sorte qu'ils obtiendront une décision plus rapidement que s'ils avaient pu introduire leur demande jusqu'au 31 décembre 2018.

Prenons l'exemple des éleveurs porcins situés dans la zone contaminée par la peste porcine africaine, reconnu comme "secteur en crise" depuis le 1er octobre 2018.

Le ministre a veillé, notamment via une note aux caisses, à ce qu'ils soient proactivement informés du fait qu'ils pourront demander une dispense de cotisation à partir du 1er janvier 2019. Ils seront alors considérés dans une situation économique ou financière difficile et dispensés de cotisations sociales, tout en bénéficiant d'une procédure simplifiée et, surtout, beaucoup plus rapide.

Les demandes introduites avant le 1er octobre 2018, sur lesquelles la commission n'aura pas encore statué d'une manière définitive au 31 décembre 2018, seront pour leur part traitées par la Commission de recours conformément aux dispositions précédentes, en vigueur jusqu'au 31 décembre 2018.

En conclusion, avec cette réforme, est mise en place une procédure de dispense qui répond mieux aux exigences de sécurité juridique mais aussi, et surtout, à la réalité économique à laquelle les indépendants peuvent être confrontés au cours de leur activité. Cette

worden geconfronteerd. Deze procedure beantwoordt ook aan de behoeften van de zelfstandigen inzake flexibiliteit en vereenvoudiging.

Daarnaast beoogt dit wetsontwerp niet alleen het leven te vergemakkelijken van de zelfstandigen die te maken hebben met economische en financiële moeilijkheden, maar ook dat van de boekhouders en van alle medewerkers van de sociale verzekeringsfondsen die de zelfstandigen advies verstrekken.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Benoît Friart (MR) dankt de minister voor het ingediende wetsontwerp, waaruit ten volle blijkt dat deze regering oog heeft voor de zelfstandigen en hun problemen. De kleine zelfstandige werkt alleen en moet zijn economische activiteit in zijn eentje beheren, met alle risico's en onzekerheden van dien (omzetverlies door openbare werken, verlies van een grote klant, faillissement van een schuldenaar enzovoort).

Deze tekst sluit aan bij het "tweede-kans"-wetsontwerp dat werd ingediend in het kader van het Kmo-plan van minister Borsus en voorziet in een preventieve aanpak van de tijdelijke economische problemen waarmee zelfstandigen te maken kunnen krijgen.

De balans van de regeringsmaatregelen ten voordele van de zelfstandigen is uitermate positief.

Mevrouw Griet Smaers (CD&V) vindt het een goede zaak dat er een regeling bestaat die een zelfstandige in moeilijkheden vrijstelt van de betaling van de sociale bijdragen. De huidige regeling is echter omslachtig en neemt al te veel tijd in beslag. De door het wetsontwerp voorgestelde vereenvoudiging en verduidelijking van de procedure wordt dan ook positief onthaald. Ook de aangekondigde verkorte behandelingstermijn houdt een verbetering in: tot dusver moest een zelfstandige in moeilijkheden immers soms tot zes maanden na de indiening van de aanvraag wachten om een vrijstelling te krijgen.

De spreekster wenst evenwel nog enkele verduidelijkingen over de ontworpen regeling.

1° Het wetsontwerp bevat geen concrete behandelingstermijn. Uit de uiteenzetting van de minister onthoudt de spreekster dat ook hij erop aandringt de behandelingstermijn sterk in te korten. Zal de minister daartoe een omzendbrief opstellen?

procédure répond aussi au besoin de souplesse et de simplification dont les indépendants sont demandeurs.

Ce projet a aussi pour objectif de faciliter la vie, non seulement des indépendants confrontés à des difficultés économiques et financières, mais aussi aux comptables ainsi qu'aux personnes qui conseillent les indépendants dans les caisses d'assurances sociales.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

M. Benoît Friart (MR) remercie le ministre pour le texte déposé, qui traduit tout l'intérêt que porte ce gouvernement aux indépendants et à leurs difficultés. Le petit indépendant est un travailleur isolé, qui doit assumer seul le poids de la gestion de son activité économique, avec tous les risques et aléas que cela comporte (perte de chiffre d'affaires consécutive à des travaux publics, perte d'un gros client, défaillance d'un débiteur, etc.).

Ce texte s'inscrit dans la lignée du projet de loi "seconde chance" du plan PME du ministre Borsus, ajoutant une dimension préventive en faveur des indépendants confrontés à des difficultés économiques temporaires.

Le bilan du gouvernement en faveur des indépendants est plus que largement positif.

Mme Griet Smaers (CD&V) estime qu'il y a lieu de se féliciter de l'existence du système de la dispense de paiement des cotisations sociales des travailleurs indépendants en difficulté. La réglementation actuelle est toutefois compliquée et la procédure qu'elle impose prend trop de temps. L'intervenante salue dès lors la simplification et la clarification proposées par le projet de loi à l'examen. La réduction annoncée du délai de traitement constitue également une amélioration: en effet, jusqu'à présent, un travailleur indépendant en difficulté devait parfois attendre jusqu'à six mois à compter du dépôt de sa demande pour obtenir une dispense.

L'intervenante souhaite encore obtenir quelques précisions quant à la réglementation proposée:

1° Le projet de loi à l'examen n'impose pas de délai de traitement concret. Dans son exposé, le ministre s'est, lui aussi, montré favorable à une réduction drastique de ce délai. Le ministre a-t-il l'intention de rédiger une circulaire à cet effet?

2° Hoeveel aanvragen werden er ingediend bij de Commissie voor vrijstelling van bijdragen in 2017 en (tot dusver) in 2018? Verwacht de minister dat er in de toekomst meer aanvragen zullen worden ingediend?

3° De integratie van de procedure in de structuren van het RSVZ wordt door de spreker als positief beoordeeld, evenals de oprichting van een beroepsinstantie binnen het RSVZ. De spreker rekent erop dat de beroepsinstantie met volle rechtsmacht de genomen beslissing ten gronde en in volle onafhankelijkheid zal kunnen herbekijken. Zijn daartoe voldoende garanties ingebouwd?

4° Is het instellen van een beroepsprocedure kosteloos of zijn hieraan bijkomende kosten verbonden voor de aanvrager? Mevrouw Smaers is van oordeel dat de toegang tot de beroepsprocedure zo laagdrempelig mogelijk moet zijn.

De heer Frank Wilrycx (Open Vld) geeft aan dat zijn fractie het wetsontwerp ten volle steunt. De problemen waarmee zelfstandigen in moeilijkheden worden geconfronteerd, zijn genoegzaam bekend. Een snelle en accurate behandeling van de aanvragen tot vrijstelling van sociale bijdragen is dan ook essentieel.

Net als mevrouw Smaers stelt de spreker vast dat dit wetsontwerp de duur van de verkorte behandelingstermijnen niet bepaalt. Het is belangrijk dat er concrete maatregelen worden getroffen om de belofte van de minister in te lossen dat de gemiddelde behandelingstermijn effectief zal worden teruggebracht van zes maanden naar één maand.

Voorts is het volgens de spreker een goede zaak dat de procedure wordt vereenvoudigd en dat in sommige gevallen de bewijslast wordt omgekeerd ten voordele van de aanvrager-zelfstandige. Tot slot stelt de spreker vast dat diverse concrete maatregelen bij koninklijk besluit zullen worden genomen. Zal de minister in een evaluatie voorzien om na te gaan of de nieuwe regeling de beoogde doelstellingen bereikt?

De heer Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) beklemtoont dat het belangrijk is zelfstandigen in moeilijkheden bij te staan. Hij vraagt zich af of niet zou moeten worden overwogen hen niet alleen te helpen bij tijdelijke problemen, maar ook bij structurele of aanhoudende moeilijkheden. Het ondernemerschap moet hoe dan ook worden aangemoedigd. De spreker geeft aan dat hij het wetsontwerp zal steunen.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp behoort te verduidelijken aan welke voorwaarden een

2° Combien de demandes la Commission des dispenses de cotisations a-t-elle reçues en 2017 et quels sont les chiffres déjà connus pour 2018? Le ministre s'attend-il à une augmentation du nombre de demandes?

3° L'intervenante salue l'intégration de la procédure dans les structures de l'INASTI, ainsi que la création d'une instance de recours au sein de celui-ci. Elle espère que cette instance aura pleine juridiction pour réviser la décision sur le fond en toute indépendance. A-t-on prévu des garanties suffisantes à cet effet?

4° L'introduction d'un recours sera-t-elle gratuite ou entraînera-t-elle des frais pour le demandeur? Mme Smaers estime que la procédure de recours doit être accessible à un maximum de personnes.

M. Frank Wilrycx (Open Vld) déclare que son groupe soutient pleinement le projet de loi. Les problèmes auxquels sont confrontés les travailleurs indépendants en difficulté sont suffisamment connus. Il est dès lors essentiel de traiter minutieusement et rapidement les demandes de dispense de paiement des cotisations sociales.

À l'instar de Mme Smaers, l'intervenant constate que le projet de loi ne fixe pas les délais de traitement raccourcis. Il est important de prendre des mesures concrètes pour honorer la promesse du ministre de ramener effectivement le délai de traitement moyen de six mois à un mois.

En outre, l'intervenant estime que la simplification de la procédure et, dans certains cas, le renversement de la charge de la preuve en faveur du demandeur indépendant sont des points positifs. Enfin, l'intervenant constate que plusieurs mesures concrètes seront réglées par arrêté royal. Le ministre compte-t-il prévoir une évaluation pour vérifier si la nouvelle réglementation atteint les objectifs fixés?

M. Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen) souligne l'importance d'aider les indépendants en difficulté. Il se demande si l'aide ne doit s'envisager que face à des difficultés temporaires ou si elle ne devrait pas également s'appliquer en cas de difficultés structurelles ou durables. En tout état de cause, il convient d'encourager l'entreprenariat. L'intervenant indique qu'il soutiendra le projet.

Le texte à l'examen vise à clarifier les conditions dans lesquelles un indépendant confronté à des difficultés

zelfstandige met problemen moet voldoen om te kunnen worden vrijgesteld van de betaling van de sociale bijdragen. De tekst verduidelijkt met name het begrip “staat van behoefte” en strekt tot vereenvoudiging van de procedure, teneinde de aanvragen sneller te kunnen onderzoeken. Voorts voorziet dit wetsontwerp in de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen bij een administratief rechtscollege met volle rechtsmacht en zorgt het voor een transparantere beslissing.

De spreker wil meer duidelijkheid over de in de memorie van toelichting opgenomen passage dat bij de beoordeling van de staat van behoefte rekening zal worden gehouden met het bestaan van mogelijke “financiële buffers” van de zelfstandige in moeilijkheden, die onder meer diens onroerende goederen zouden omvatten. De spreker meent echter dat de woning waarin de zelfstandige hoofdzakelijk verblijft, alsook het vastgoed waarin de zelfstandige zijn beroep uitoefent, niet in aanmerking mogen worden genomen voor de bepaling van de omvang van deze “financiële buffer”. Er zou dus niet mogen geraakt aan de woonst, noch aan de werkinstrumenten.

De heer Johan Klaps (N-VA) verheugt zich over deze nieuwe stap voorwaarts om het statuut van de zelfstandigen te verbeteren. De huidige federale regering heeft op dat vlak reeds heel wat verwezenlijkt, en het ter bespreking voorliggende wetsontwerp draagt daartoe bij. De doelstellingen zijn duidelijk: de behandelingstermijn van een aanvraag tot vrijstelling van sociale bijdragen moet korter en de procedure moet worden vereenvoudigd. Een zelfstandige die zich in een economisch precaire situatie bevindt, kan geen zes maanden wachten op een beslissing over de vrijstelling van sociale bijdragen.

De spreker wenst van de minister nog verduidelijking over de volgende punten.

1° In het wetsontwerp wordt een aantal keren verwezen naar een uit te vaardigen koninklijk besluit. In verband met de rechtsplegingsprocedure wenst het lid te vernemen of de gemeenrechtelijke procedures (Gerechtelijk Wetboek) zullen worden gehanteerd. Dit is belangrijk om een duidelijker zicht te hebben op onder meer de geldende behandelings- en beroepstermijnen.

2° In zijn advies nr. 63.934/1/V (DOC 54 3317/001) wijst de Raad van State erop dat de instelling van de Beroepscommissie voor de vrijstelling van bijdragen *de facto* de oprichting van een administratief rechtscollege inhoudt. Overeenkomstig artikel 146 van de Grondwet moet de wetgever in dit geval de taken, de bevoegdheden, de samenstelling, de vergoedingen of bezoldigingen die eventueel aan de leden van het rechtscollege worden toegekend, alsook de belangrijkste regels voor

peut obtenir une dispense de paiement des cotisations sociales. Le texte clarifie notamment la notion d'état de besoin et simplifie la procédure, avec l'objectif d'aboutir à un raccourcissement des délais d'examen des demandes. Il crée par ailleurs une possibilité d'appel devant une juridiction administrative qui statue en pleine juridiction, et renforce également la transparence de la décision.

L'intervenant souhaite obtenir une précision par rapport à un élément de l'exposé des motifs. Dans ce dernier, il est indiqué que dans l'appréciation de l'état de besoin, il sera tenu compte de l'existence d'un “matelas financier” éventuel dans le chef de l'indépendant en difficulté, ce qui devrait notamment englober le patrimoine immobilier. L'intervenant estime toutefois que le bien affecté à la résidence principale de l'indépendant de même que le ou les biens affectés à l'exercice de la profession ne peuvent entrer en ligne de compte pour déterminer l'importance de ce “matelas financier”. En d'autres termes, il ne faut pas toucher au logement ni à l'outil de travail.

M. Johan Klaps (N-VA) se félicite de cette nouvelle avancée en vue d'améliorer le statut des indépendants. Le gouvernement fédéral actuel a déjà réalisé beaucoup de choses dans ce dossier et le projet de loi à l'examen y contribue. Les objectifs sont clairs: il convient de raccourcir le délai de traitement d'une demande de dispense de cotisations sociales et de simplifier la procédure. Le travailleur indépendant qui se trouve dans une situation économique précaire ne peut pas attendre six mois qu'une décision de dispense de cotisations sociales soit prise.

L'intervenant demande encore quelques précisions au ministre concernant les points suivants:

1° Le texte du projet renvoie à diverses reprises à un arrêté royal à promulguer. En ce qui concerne la procédure, le membre demande si les procédures qui seront appliquées seront celles du droit commun (Code judiciaire). Cette question est importante pour avoir une idée plus claire des délais de traitement et de recours.

2° Dans son avis n° 63.934/1/V (DOC 54 3317/1), le Conseil d'État souligne que la création de la Commission de recours en matière de dispense de cotisations implique *de facto* la création d'une juridiction administrative. Conformément à l'article 146 de la Constitution, le législateur doit dans ce cas en définir les missions, les compétences et la composition, ainsi que les indemnités ou rétributions éventuellement accordées à ses membres et les règles essentielles de son

de werkwijze van het rechtscollege bepalen. De tekst van het ontworpen artikel 4 werd ingevolge deze opmerking herschreven en aangevuld. Kan de minister bevestigen dat de tekst van artikel 4, zoals geformuleerd in het voorliggende wetsontwerp, aldus volledig tegemoetkomt aan de door de Raad van State geformuleerde opmerkingen? De heer Klaps meent immers dat te allen prijze moet worden voorkomen dat het nieuwe artikel 4 om juridisch-technische redenen zou kunnen worden betwist.

De heer Youro Casier (sp.a) geeft aan dat ook zijn fractie het ter bespreking voorliggende wetsontwerp steunt. Niettemin roept hij de minister ertoe op te blijven inzetten op preventie. De periodes van toegestane vrijstelling van sociale bijdragen zouden voor de zelfstandige zo kort mogelijk moeten worden gehouden. Hoe sneller een zelfstandige uit een tijdelijke economisch moeilijke situatie geraakt, hoe beter, zowel voor de betrokken zelfstandige en zijn eventuele medewerkers als voor de financiering van de sociale zekerheid. De heer Casier pleit dan ook voor een betere preventie en begeleiding die ervoor kunnen zorgen dat minder zelfstandigen in financiële problemen geraken. Tot slot wil de heer Casier weten of de vigerende criteria voor het toekennen van een vrijstelling worden behouden, dan wel of nieuwe criteria zullen worden toegevoegd.

B. Antwoorden van de minister

In antwoord op de vraag hoeveel vrijstellingsaanvragen de jongste jaren werden ingediend, geeft de minister aan dat het in 2013 32 000 aanvragen betrof; in 2014 waren het er 27 000, in 2015 16 500, in 2016 14 500 en in 2017 13 650. De cijfers voor 2018 (8 393 aanvragen) hebben alleen betrekking op de aanvragen die tot en met september werden ingediend.

In 2018 werden (tot en met september) 9 676 beslissingen genomen. Dat cijfer overtreft het aantal tot dusver in dat jaar ingediende aanvragen omdat een aantal van die beslissingen betrekking heeft op vóór 2018 ingediende aanvragen.

Uit de voormelde statistieken blijkt duidelijk dat het aantal aanvragen sterk daalt en dat de achterstand inzake de niet-behandelde aanvragen bij de Commissie voor vrijstelling van bijdragen verkleint.

Inzake de vraag hoe een snelle behandeling van de aanvragen kan worden gewaarborgd (waarbij het in de bedoeling ligt de gemiddelde verwerkingstermijn van zes maanden terug te dringen tot de "normale" termijn van één maand), geeft de minister aan dat het RSVZ een omzendbrief in die zin heeft ontvangen. Bovendien zou een nieuw systeem voor het onderzoek

functionnement. Le texte de l'article 4 en projet a été réécrit et complété à la suite de cette observation. Le ministre pourrait-il confirmer que le texte de l'article 4, tel que rédigé dans le projet de loi à l'examen, tient dès lors pleinement compte des observations formulées par le Conseil d'État? Selon M. Klaps, il convient en effet d'éviter à tout prix que la nouvelle version de l'article 4 puisse être attaquée pour des motifs juridico-techniques.

M. Youro Casier (sp.a) indique que son groupe soutient, lui aussi, le projet de loi à l'examen. Ceci étant, il n'en appelle pas moins le ministre à continuer de miser sur la prévention. Les périodes où les indépendants se voient accorder une dispense de paiement des cotisations sociales devraient être les plus courtes possible. Plus vite un travailleur indépendant parvient à sortir d'une situation économiquement difficile, mieux ce sera, tant pour lui-même et ses collaborateurs éventuels que pour le financement de la sécurité sociale. M. Casier plaide dès lors pour que l'on améliore la prévention et l'accompagnement de manière à réduire le risque que des travailleurs indépendants se retrouvent confrontés à des problèmes financiers. Enfin, M. Casier demande si les critères actuels d'octroi d'une dispense seront maintenus ou si de nouveaux critères viendront s'ajouter.

B. Réponses du ministre

Pour répondre à la question concernant le nombre de demandes de dispense introduites ces dernières années, le ministre indique que 32 000 demandes ont été introduites en 2013, 27 000 en 2014, 16 500 en 2015, 14 500 en 2016 et 13 650 en 2017. Pour 2018, les chiffres ne comprennent que les demandes introduites jusqu'en septembre inclus, soit 8 393 demandes.

En 2018 (jusqu'au mois de septembre inclus), 9 676 décisions ont été prises. Si les chiffres font apparaître davantage de décisions que de demandes, c'est que certaines décisions portaient sur des demandes introduites antérieurement.

Ce qui transparaît clairement des chiffres précités, c'est une forte baisse du nombre de demandes et le recul de l'arriéré des demandes en souffrance devant la Commission des dispenses.

À la question de savoir comment on peut garantir un traitement rapide des demandes, avec l'objectif de passer d'un délai moyen de 6 mois à un délai normal de 1 mois, le ministre indique que, outre la circulaire adressée en ce sens à l'INASTI, un nouveau système d'examen des demandes devrait permettre un traitement partiellement automatisé de celles-ci; les critères

van de aanvragen een gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking ervan mogelijk moeten maken. Aangezien de voorwaarden voor het verkrijgen van de vrijstelling werden uitgeklaard, zullen de dossiers met behulp van informaticamiddelen kunnen worden geselecteerd, waardoor in de vaakst voorkomende situaties heel snel een beslissing kan worden genomen. De doelstelling om de behandelingstermijn van de aanvragen terug te dringen, is opgenomen in de beheersovereenkomst met het RSVZ. Het personeel van deze instelling zal bovendien versterking krijgen van personeelsleden van het DG Zelfstandigen, die worden overgeplaatst onder meer met het oog op de betere verwerking van de aanvragen.

Voorts wordt de procedure vereenvoudigd: de zelfstandige zal niet langer naar het RSVZ moeten komen om zijn dossier te verdedigen, hoewel hij altijd zal mogen vragen te worden gehoord.

De procedure zal niet méér kosten dan de prijs van een aangetekend schrijven, waarbij moet worden aangestipt dat de aanvragen ook online kunnen worden ingediend.

De onafhankelijkheid van de Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen wordt gewaarborgd doordat ze door een magistraat wordt voorgezeten. Voorts bepaalt het wetsontwerp dat bij staking van stemmen wordt beslist in het voordeel van de zelfstandige.

Het koninklijk uitvoeringsbesluit, dat met name de nadere procedureregels moet bepalen, zal in overeenstemming worden gebracht met de opmerkingen van de Raad van State.

Met betrekking tot de onroerende goederen die in aanmerking kunnen worden genomen om de moeilijke financiële of economische situatie van de zelfstandige te bepalen, voegt de minister eraan toe dat het RSVZ gegevens zal kunnen uitwisselen met de diensten die over de relevante gegevens (ook inzake vastgoed in het buitenland) beschikken. Het onroerend goed waar de zelfstandige zijn hoofdverblijfplaats heeft, alsook dat waar hij zijn beroepsactiviteit uitoefent, zouden niet in aanmerking mogen worden genomen.

Tot besluit is de minister van oordeel dat sinds het begin van de regeerperiode veel werd gerealiseerd ten gunste van de zelfstandigen. De inspanningen, die zullen worden voortgezet, stemmen op jaarbasis (voor 2018) overeen met een bedrag van bijna een half miljard euro. Op het stuk van de sociale rechten van de zelfstandigen was een inhaalbeweging hoogstnoodzakelijk; het verschil met de overige sociaal verzekerden was immers te frappant geworden.

en vue de l'obtention de la dispense ayant été clarifiés, on pourra filtrer les dossiers de façon informatisée, ce qui permettra une prise de décision très rapide dans les situations les plus courantes. L'objectif de réduction du délai de traitement des demandes figure dans le contrat d'administration de l'INASTI, qui bénéficiera en outre d'un transfert de personnel provenant de la DG Indépendants, réaffecté notamment en vue d'améliorer le traitement des demandes.

Par ailleurs, la procédure est simplifiée: l'indépendant ne devra plus obligatoirement se présenter à l'INASTI pour défendre son dossier, mais il lui sera toujours loisible de demander à être entendu.

En ce qui concerne le coût de la procédure, celui-ci sera limité au coût de l'envoi d'un recommandé, sachant que les demandes peuvent également être introduites en ligne.

L'indépendance de la Commission de recours est garantie du fait qu'elle est présidée par un magistrat. Par ailleurs, en cas de partage des voix, le texte prévoit que la décision doit être prise en faveur de l'indépendant.

L'arrêté royal d'exécution, qui doit notamment préciser les modalités de la procédure, se conformera aux observations formulées par le Conseil d'État.

Concernant la question du patrimoine immobilier, qui peut être pris en compte pour déterminer la situation économique ou financière difficile de l'indépendant, le ministre ajoute que l'INASTI pourra échanger des informations avec les administrations en possession des données pertinentes, en ce compris l'existence de bien immobilier situé à l'étranger. Le bien affecté à la résidence principale de l'indépendant, de même que le bien affecté à l'exercice de son activité professionnelle, ne devraient pas être pris en compte.

En guise de conclusion, le ministre estime que beaucoup de choses ont été faites depuis le début de la législature en faveur des indépendants. L'effort, qui sera poursuivi, représente en année pleine (pour 2018) près d'un demi-milliard d'euros. Le fait est qu'un rattrapage devait impérativement être opéré concernant les droits sociaux des indépendants, les différences avec les autres catégories d'assujettis sociaux étant devenues trop criantes.

III. — STEMMINGEN

Art. 1 tot 7

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

*
* *

Na enkele technische verbeteringen wordt het gehele wetsontwerp eenparig aangenomen.

*De rapporteur,**De voorzitter,*

Gilles VANDEN BURRE

Jean-Marc DELIZÉE

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement):

— krachtens artikel 105 van de Grondwet:

— krachtens artikel 108 van de Grondwet:

III. — VOTES

Art. 1er à 7

Ces articles n'appellent aucune observation.

Ils sont successivement adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet est adopté, moyennant quelques corrections techniques, à l'unanimité.

*Le rapporteur,**Le président,*

Gilles VANDEN BURRE

Jean-Marc DELIZÉE

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution (article 78.2, alinéa 4, du Règlement):

— en vertu de l'article 105 de la Constitution:

— en vertu de l'article 108 de la Constitution: